

Əhaliyə avtomobil nəqliyyatı xidməti

Daha bir il təqvimə çevrilir. Yola saldığımız 2015-ci ildə Dövlət Avtomobil Nəqliyyatı Xidmətində uğurlu nəticələrə imza atılmış, Prezident cənab İlham Əliyevin tövsiyələrinə uyğun olaraq nəqliyyat sektorunda mühüm işlər görülmüşdür.

Əməkdaşımız bununla əlaqədar olaraq, Dövlət Avtomobil Nəqliyyatı Xidmətinin rəisi Elnur Abdullayevlə görüşmiş və bir sira məsələlərə aydınlıq getirmişdir.

– Elnur müəllim, Azərbaycanda avtomobil nəqliyyatı ilə əhaliyə göstərilən xidmətlərin durumu hazırda necədir?

– Bu gün müstəqil Azərbaycanımız yeni inkişaf dövrünü yaşayır. Ümumülli iderimiz Heydər Əliyevin qurucusu olduğu müstəqil Azərbaycanın dövlətçilik ənənələri və ideyaları Prezident möhtərem İlham Əliyevin rəhbərliyi altında yaşayır, uğurla davam etdirilir, möhkəmləndirilir.

Dərin minnətdarlıq hissi ilə bildirmek isteyirik ki, nəqliyyat-yol kompleksinin inkişafına və ölkəminin nəqliyyatçılara möhtərem cənab Prezidentimizin qayğısı və diqqəti nəticəsində nəqliyyat sahəsi respublikamızın sosial-iqtisadi inkişafında əhəmiyyətli mövqeyə sahib olmuşdur. Bu inkişafda avtomobil nəqliyyatının da xüsusi rolu vardır.

Son illər ərzində ölkəmizdə avtomobil nəqliyyatı özünün geniş inkişaf mərhələsinə qədəm qoymuşdur. Bu sahədə ölkə iqtisadiyatının inkişafına əhəmiyyətli töhfələr vermişdir. Son 30-40 il ərzində, mən elə etdiyim məlumatlara istinadən deyərdim ki, ulu öndərimiz və möhtərem cənab Prezidentimiz İlham Əliyevin sayəsində nəqliyyat sahəsi öz inkişafının zirvəsinə çatmışdır. Ümumi respublika üzrə daşınan yüklerin 50%-dən çoxu və sərnişinlərin ise 74%-ə qədəri avtomobil nəqliyyatının üzərinə düşür. Mehəz hazırda ölkə başçısının rehbərliyi altında aparılan ardıcıl nəqliyyat siyasətinə uyğun olaraq, daxili avtomobil daşımalarında və sahənin beynəlxalq nəqliyyat sisteminə integrasiya edilməsində nailiyetlər elədə edilmiş və bu işlər böyük uğurla davam etdirilir. Hazırda qəbul edilən dövlət proqramları ilə müəyyən edilmiş tədbirlərlə uyğun olaraq, avtomobil nəqliyyatı təsərrüfatlarında islahatların aparılması, yüksək və sərnişin daşıma proseslərinin təkmilləşdirilməsi istiqamətində beynəlxalq təcrübəyə əsaslanan müasir idarəetmə üsulları tətbiq edilir.

Xüsusilə diqqət yetirilməlidir ki, 2003-cü ildən başlayaraq nəqliyyat sisteminde köklü islahatlar, süreli inkişaf və yüksələş dövrü başlamışdır.

Son illər, əsasən 2015-ci ilin ikinci yarısında avtomobil nəqliyyatı ilə yüksək sərnişin daşımalarının tehlükəsizliyi, daşımaların ekoloji norma və təlebləri təmin edən yeni texnologiyalar əsasında təşkili və xidmət səviyyəsinin yüksəldilmesi, avtomobil nəqliyyatı infrastrukturunun yeniləndirilməsi istiqamətində müüm işlər aparılır.

Ölkəmizdə müasir nəqliyyat sisteminin formalasdırılması, normativ-hüquqi bazanın təkmilləşdirilməsi, daşımaların asanlaşdırılması və təşkilin rəhatlığı, təhlükəsizliyin təmin edilməsi, bütövlükdə avtomobil nəqliyyatı ilə xidmətlərə olan tələbatın keyfiyyətələrə dənənilmesi və xidmət səviyyəsinin yüksəldilmesi bu gün davam etdirilir.

– Dövlət Avtomobil Nəqliyyatı Xidmətinin bu qeyd etdiyiniz sahələrdə əsas fealiyyəti konkret olaraq nədan ibarətdir?

– Dövlət Avtomobil Nəqliyyatı Xidməti avtomobil nəqliyyatı sahəsində dövlət siyasetinin işlənilərə həzirlanmasında və bu sahədə normativ-hüquqi tənzimlənmənin həyata keçirilməsində iştirak edir, avtomobil nəqliyyatı ilə sərnişin və yük daşımalarının inkişafı sahəsində tədbirlər görür, beynəlxalq və ölkədaxili sərnişin və yük daşımalarını yerinə yetirən avtomobil nəqliyyatı subyektləri tərəfindən beynəlxalq norma və qaydalara, həmçinin Azərbaycan Respublikasının normativ-hüquqi aktlarına riayət olmasına nezarət edir, avtomobil nəqliyyatı ilə müntəzəm sərnişin daşımalarının təşkili və bu sahədə dövlət sifarişinin formalasdırılmasını təmin edir, avtomobil nəqliyyatı ilə daşımaların vahid norma və qaydaları əsasında tehlükəsiz yerinə yetirilməsi üçün qanunvericilikdə müəyyən edilmiş qaydada tədbirlər görür, qanunvericilikdə müəyyən edilmiş digər istiqamətlərdə fealiyyət gəstərir.

Xidmət tərəfindən ölkəmizin sahər və rayonlarında əhalinin avto-

İşlər görülmüşdür?

– İlk növbədə onu bildirim ki, bir neçə gün əvvəl Teşkilat Komitəsində Formula-1 idman yarışı ilə əlaqədar Nəqliyyat Planının ilk versiyasının təqdimatı keçirilmiş, Xidmətin və onun strukturlarının, tabeli qurumlarının aidiyəti əməkdaşları bu təqdimat mərasimində iştirak etmişlər. Nəqliyyat Planı ilə əlaqədar mütxəssislərimiz öz təkliflərini bildirmişdir. Yeni artıq nəqliyyat işlərinin planlaşdırılmasına start verilmişdir. Mənə elə gəlir ki, 2016-ci ilin ilk günlərində bu işlərin intensivliyi artacaqdır.

Digər mühüm tədbir olan IV İslam Həmrəyliyi Oyunlarına hazırlıqla əlaqədar nəqliyyat-yol kompleksi üzrə tədbirlər haqqında Dövlət Avtomobil Nəqliyyatı Xidmətinin 2015-ci il 27 noyabr tarixli, Ə/Ü-49 nömrəli emri ilə "Tədbirlər Planı" Nəqliyyat Nazirliyinin tövsiyesi əsasında təsdiq olunmuşdur. Həmin "Tədbirlər Planı"nın icrası istiqamətində artıq hazırlanmış və davamlı dəstək nəticəsində coxşayı islahatlar həyata keçirilmişdir.

– Hazırda qış mövsümü olduğundan mürəkkəb metroloji şəraitin yaranması hər an gözlənilir. Belə bir hava şəraitin yaranarsa, səhər nəqliyyatında hansı tədbirlər görülməkdədir?

– 2015-2016-ci illərin payız-qış mövsümündə tabeli müəssisələrin və şəhər avtobus sərnişin daşımalarına cəlb olunmuş özəl sektorun nəqliyyat vasitələrinin marşrutlarda işinin normal səviyyədə təşkil edilməsi, eyni zamanda mövsümə hazırlıq mərhələsində və mürəkkəb metroloji şəraitde (qarlı-saxtalı) görülmək işlərə rehberlik və koordinasiya məqsədi ilə qərargah yaradılmışdır.

– Elnur müəllim, son zamanlar Bakı şəhərində əhaliyə sərnişinə daşıməti istiqamətində görülmüş işlər barədə ətraflı məlumatınız daha maraqlı olardı.

– Öncə, Bakı şəhəri üzrə görülmüş işlərin konkret olaraq üzərində durmaq isteyirəm.

Bakı şəhəri ərazisində sərnişin-daşımaya fealiyyəti göstərən avtonəqliyyat vasitələrinin "Avtomobil Nəqliyyatı ilə sərnişin və baqaj daşınması Qaydaları"nın müddəələrinə müvafiq olaraq, istismar edilməsi, ekoloji standartların tələblərinə uyğunluğunun, təsdiqlənmiş avtobuslar marşrut xətlərinə üzrə hərəkət edən avtobusların müəyyən edilmiş hərəkət cədvəlinə və hərəkət sxemine riayət olunmasının araşdırılması ilə əlaqədar, əməkdaşlarımız tərəfindən mütəmadi olaraq tədbirlər keçirilir.

Nazirlər Kabinetinin 2014-cü il 03 aprel tarixli, 92 sayılı qərarına əsasən Bakı şəhərində avtobus nəqliyyatı sahəsində beynəlxalq standartlara uyğun xidmətin təşkili və sərnişin daşımalarının yerinə yetirilməsi zamanı texniki və ekoloji baxımdan təhlükəsizliyin təmin edilməsi məqsədilə "Iveco" markalı yeni avtobusların şəhər marşrut xətlərinə mərhələlərə buraxılsınca başlanılmışdır (1, 2, 3, 5, 6, 8, 14 sayılı marşrut xətləri).

Eyni zamanda, Bakı şəhəri marşrut avtobus parkının yenileşdirilməsi istiqamətində daşıyıcılar tərəfindən müəyyən işlər görülmüşdür. Belə ki, cari il ərzində istismarçılar tərəfindən 20 ədəd "İSUZU" CİTBUS və 27 ədəd "KARSAN" markalı yeni avtobuslar alınaraq istismara verilmişdir.

Bakı şəhərində avtobus marşrut xətlərində aparılmış təkmilləşdirme və optimallaşdırılma işləri nəticəsində hazırda 167 sayıda avtobus marşrut xətti fealiyyət göstərir. Bunlardan 69-u şəhərdə, 98-i isə şəhərətrafi və qəsəbələr arasındır.

Bakı şəhərinin küçə və prospektlərdə aparılan abadlaşdırma işləri ilə əlaqədar olaraq pasportlaşdırılmış 79 sayıda taksi dayanacaq yerləri yeniden bərpə edilərək müvafiq "Taksi dayanacağı" nişanları ilə təchiz edilmişdir.

Paytaxt taksi dayanacaqlarına olan tələbəti nəzərə alaraq daha 93 sayıda yeni taksi dayanacaqlarının yeri müəyyənəşdirilərək Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti ilə razılışdırılmışdır. Həmçinin bu dayanacaqların pasportlaşdırılması ilə bağlı müvafiq dövlət qurumlarına müraciətlər edilmişdir. Bu istiqamətdə işlər davam etdirilir.

– I Avropa Oyunlarının 2015-ci ildə Bakı şəhərində keçiriləcək nəticəsində nəqliyyat-yol kompleksi üzrə, yəni avtomobil nəqliyyatı ilə daşımalar sahəsində xeyli işlər görərek, müəyyən təcrübə əldə etdi. Hazırda 2016-ci ilin iyun ayında Formula-1 Qran Pri Avtomobil idman yarışmasına, həmçinin IV İslam Həmrəyliyi Oyunlarının 2017-ci ilin may ayında keçiriləsinə hazırlıqlarla bağlı start verilmişdir. Bu istiqamətdə nə-

ve əksinə, beynəlxalq yükleri daşınmasına Azərbaycan Respublikası elverişli geosiyasi mövqedə yerləşir.

Azərbaycan Respublikası beynəlxalq avtomobil əlaqələri sahəsində inkişaf etmiş ölkələrin qabaqcıl təcrübəsinə istinad edərək, 12 mühüm əhəmiyyətli beynəlxalq Konvensiya və Sazişlərə qoşulmuş, beynəlxalq avtomobil daşımaları prosesinde qoşulduğu Konvensiya və Sazişlərin şərtlərində tələblərinə ciddi riayət edir.

Azərbaycan Respublikası 24 ölkə ilə beynəlxalq avtomobil əlaqələri sahəsində Hökumətlərərə Saziş imzalamışdır. Həmin ölkələr arasında həyata keçirilən beynəlxalq daşımalar Sazişlərdə müəyyən edilmiş ikitərəfli və tranzit keçid, 3-cü ölkədən-ölkəyə daşımalar üçün "İcazə"lərlə, həmçinin Beynəlxalq Nəqliyyat Forumunun (BNF) təsis etdiyi cəxərəfli "İcaze"lərlə, eyni zamanda hər bir ölkənin daxili qanunvericiliyinə uyğun olaraq yerinə yetirilir.

Azərbaycan Respublikası Beynəlxalq Nəqliyyat Forumu (BNF), Qara Dəniz İqtisadi Əməkdaşlıq Teşkilatı (QDİT), Müstəqil Dövlətlər Birliyinin Nəqliyyat Əlaqələndirmə Müşavirəsi (NƏM), Beynəlxalq Avtomobil Nəqliyyatı İttifaqı (İRU), İqtisadi Əməkdaşlıq Teşkilatı (İƏT) və s. nüfuzlu beynəlxalq təşkilatların üzvü olmaqla beynəlxalq avtomobil əlaqələri sahəsində onlara əməkdaşlıq edir.

Avrasiya regionunda elverişli geosiyasi məkanda yerləşən Azərbaycan Respublikası, Avropana-Qaqfaq-Asiya vahid nəqliyyat sisteminde nəhəng nəqliyyat qovşağıdır. Avrasiya regionunda keçirilən beynəlxalq ətraflı məlumatın terminal sistemi üzrə yol nəqliyyat infrastrukturunun (terminallər, motel və kempinqlər, yanacaq doldurma stansiyaları, avtomobilər texniki qulluq stansiyaları) yaradılması nəzərdə tutan Beynəlxalq Avtomobil Nəqliyyat İttifaqının (İRU) hazırladığı "Model şose təşəbbüsü" layihəsinin həyata keçirilməsini təmin edən amillərdir.

Beynəlxalq nəqliyyat dəhlizləri multimodal və intermodal daşımaların -yüklərin bir neçə növ nəqliyyat vasitələri ilə daşımalarının inkişafına əsaslanan təsərrüfatdır.

– Beynəlxalq əməkdaşlıqla bağlı məsələləri qeyd etdiiniz. Bu sahədə son dövrlərdə hansı işlər görülmüşdür?

– Son dörd ay ərzində 4 ölkə ilə Belarus, Özbəkistan, Moldova və Türkiye ilə ikitərəfli görüşlər keçirilmişdir. Özbəkistana, Estoniya və Macaristan ilə yeni sazişin imzalanması üçün hazırlıq tədbirləri görülmüşdir.

Sazişlərin imzalanmasında, görüşlərin keçirilməsində əsas məqsəd Azərbaycanın beynəlxalq yük daşımaları sistemində daha six integrasiyası və bu sahədə ölkəmizin roluñun artırılması, milli avtodaşıyıcılarımızın həmin ölkələrin avtonəqliyyat xidmətləri bazarında xüsusi çəkisiñin artırılmasıdır.

Bunun nəticəsində hazırda Azərbaycan Respublikasının ərazisindən keçən beynəlxalq nəqliyyat dəhlizlərində istifadə edən xərici avtonəqliyyat vasitələrinin sayı 150 mini keçmişdir.

Azərbaycan Respublikasının ərazisindən keçən beynəlxalq nəqliyyat dəhlizləri tamamilə yenidən qurulmuş, Avropa standartları səviyyəsinə uyğunlaşdırılmışdır.

Respublikada Beynəlxalq nəqliyyat dəhlizləri ilə həyata keçirilən avtonəqliyyat daşımalarının şərtlərinin yaxşılaşdırılması və sahələşdirilməsi, nəqliyyat axınlarının idarə edilməsi, sərhədləri keçmə prosedurlarının əhəmiyyətli dərəcədə təkmilləşdirilməsi və inkişafı üçün zəruri tədbirlər görülmüş, respublikamızın adiyyəti qurumları tərəfindən Qərarın icrası yerinə yetirilmiş və yetirilməkdədir.

Bunun nəticəsində həyata keçirilən beynəlxalq nəqliyyat vasitələrinin istirakı ilə geniş müşavirə keçirilmişdir. Bildiyimiz kimi, Azərbaycan tarixi İpek Yolunun üzərində yerləşir. Regionun ən böyük limanı olan Yeni Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanının inşası bu yoldan keçən yüksək həcmiñin artmasına töhfə verəcəkdir.

Keçirilən müşavirədə Azərbaycandan tranzit keçən keçidlərin artırılması, rüsumların azaldılması, daha asan yoxlama prosedurları, daha asan keçidlərin təmin olunması ilə bağlı dənizlər dənizlər aparılmışdır.

Bundan başqa, bu gün dünyada ən böyük həcmde yük ixracı olan Çin Xalq Respublikası ilə əsas məqəsəd Azərbaycanın beynəlxalq yük daşımaları sistemindən istifadə edən xərici avtonəqliyyat vasitələrinin sayı 150 mini keçmişdir.

Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Beynəlxalq Avtomobil Nəqliyyatı İttifaqı (İRU) arasında

Asiya, Avropa və əsas dünya bazarları arasında beynəlxalq avtomobil daşımalarının Azərbaycan Respublikası ərazisindən keçməkli inkişafı barədə, 2010-cu il martın 18-də Bakı şəhərində imzalanmış Anlaşma Memorandumu beynəlxalq nəqliyyat dəhlizlərinin inkişafına müsbət təsir göstərmək, respublikamızın tranzit potensialının artırılması sürətləndirməsi. Asiya və Avropa, həmçinin Dənizə çıxış olmayan ölkələrin arasında ticarət əlaqələrinin inkişafına şərait yaranan beynəlxalq nəqliyyat dəhlizlərinin inkişafına yönəli - üç əsas Şimal, Mərkəzi, Cənub marşrutu olan, Beynəlxalq Avtomobil Nəqliyyat İttifaqının hazırlanması üçün əhəmiyyətli təcrübələrinin hazırlanmasıdır. Belə hərəkətli tədbirin keçirilməsi ilə əhəmiyyətli təcrübələrin hazırlanması, tranzit daşımalarla münbət şəraitin yaradılması və s. nəqliyyat əlaqələrinin daha da yaxşılaşdırılması müzakirə edilmiş, müvafiq qaydada sənədlər imz